

Sygn. akt **IV U 1093/17**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Guniewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Magdalena Rykała-Płodzień

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2017 r. w Rzeszowie

sprawy z wniosku K. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o emeryturę

na skutek odwołania K. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 23/08/2017 r. znak (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. z dnia 23/08/2017 r. znak: (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy K. L. prawo do emerytury poczynając od dnia 14 sierpnia 2017 r. oraz ustala brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.-

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na rzecz wnioskodawcy K. L. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt: IV U 1093/17

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 13 grudnia 2017 r.

Decyzją z dnia 23 sierpnia 2017 r. znak sprawy: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, po rozpoznaniu wniosku z dnia 14 sierpnia 2017 r. odmówił K. L. prawa do emerytury z uwagi na nie udowodnienie przez wnioskodawcę wymaganego 15 letniego stażu pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r. wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Od powyższej decyzji odwołał się wnioskodawca, wskazując, iż będąc zatrudnionym w Wojewódzkim Zakładzie (...) i (...) w R. w okresie od 29 stycznia 1977 r. do 31 marca 1993 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

W odpowiedzi na odwołanie (...) Oddział w R. podtrzymał stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji i wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

K. L. urodził się (...) W dniu 14 sierpnia 2017r. złożył wniosek o emeryturę. Wnioskodawca nie jest członkiem OFE.

(k. 1-6 akt organu rentowego)

Wnioskodawca posiada udowodniony staż ogólny w wysokości 26 lat 6 miesięcy i 15 dni okresów składkowych.

(akta organu rentowego – decyzja z dnia 23.08.2017 r.)

Kwestią sporną było zatrudnienie wnioskodawcy w warunkach szczególnych w Wojewódzkim Zakładzie (...) i (...) w R. w okresie od 29 stycznia 1977 r. do 31 marca 1993 r.

W okresie od 29 stycznia 1977 r. do 31 marca 1993 r. wnioskodawca będąc zatrudnionym w Wojewódzkim Zakładzie (...) i (...) w R. pracował na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Jako kierowca samochodu ciężarowego wnioskodawca kierował (...)wywrotką, (...)wywrotką oraz (...) o ładowności 10 ton. Przedmiotem działalności w/w zakładu pracy była budowa oraz remonty szpitali i budynków służby zdrowia. Zakład budował m. in. szpital nr 2 w R. oraz szpital w L.. W ramach zatrudnienia wnioskodawca przewoził materiały budowlane w tym żwir, cegły czy piasek. Załadunek samochodu oraz jego rozładunek odbywał się mechanicznie. Sporadycznie wnioskodawca pomagał w załadunku samochodu, którego był kierowcą.

(Dowód: dokumentacja w aktach organu rentowego - ogólne świadectwo pracy z dnia 30 marca 1993r., akta osobowe wnioskodawcy, zeznania świadków J. C., T. D. oraz M. N., zeznania wnioskodawcy K. L.)

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy ustalił na podstawie powyżej przywołanych dowodów.

Sąd uznał za wiarygodną dokumentację zgromadzoną w niniejszej sprawie, w tym dokumentację zalegającą w aktach organu rentowego oraz dokumentację w aktach osobowych wnioskodawcy. Również walorem wiarygodności Sąd obdarzył zeznania świadków J. C., T. D. oraz M. N.. Są to osoby, które pracowały z wnioskodawcą w spornym okresie zatrudnienia w Wojewódzkim Zakładzie (...) i (...) w R., a zatem mają najlepszą wiedzę o tym, jakiego rodzaju czynności wykonywał wnioskodawca na zajmowanym stanowisku pracy. Zeznania ich są rzeczowe, logiczne oraz wzajemnie się uzupełniają. W korelacji z treścią zebranych w sprawie dokumentów, wiarygodność tych zeznań nie budzi wątpliwości. Sąd pragnie wskazać, że świadkowie w sposób jednoznaczny wskazali na rodzaj i charakter wykonywanej przez wnioskodawcę pracy, a także, że była ona świadczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Zeznania tych świadków znajdują odzwierciedlenie w dokumentacji zgromadzonej w sprawie, a w szczególności w ogólnym świadectwie pracy z dnia 30 marca 1993 r. W tym kontekście, Sąd uznał również za wiarygodne zeznania wnioskodawcy, gdyż korespondują one z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest uzasadnione.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było ustalenie uprawnień wnioskodawcy K. L. do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym na podstawie art. 184 ustawy emerytalnej. Wnioskodawca bezspornie posiada ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych na dzień 1 stycznia 1999 r., natomiast spornym w sprawie był staż pracy w warunkach szczególnych. Spornym między stronami było zatrudnienie wnioskodawcy w Wojewódzkim Zakładzie (...) i (...) w R. w okresie od 29 stycznia 1977 r. do 31 marca 1993 r.

Zgodnie z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w brzmieniu obowiązującym na dzień wydania decyzji przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku określonego w art. 32 ustawy emerytalnej, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, tj. na dzień 1 stycznia 1999 r. osiągnęli oni okres zatrudnienia w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze wymagany według przepisów dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat (dla mężczyzn), mają 25 lat okresu składkowego i nieskładkowego oraz nie przystąpili do Otwartego Funduszu Emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Przepisy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego i pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U.Nr 8, poz. 43 ze zm.) , do którego odsyła art. 32 ustawy emerytalnej określają niższy wiek emerytalny, rodzaje prac i stanowisk oraz warunki na podstawie których przysługuje prawo do emerytury. Okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Te okresy pracy stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy.

Warunkiem niezbędnym do uzyskania na podstawie przepisów powołanego rozporządzenia emerytury przez pracownika, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, jest spełnienie łącznie następujących przesłanek z § 3 i § 4 ust. 1 w/w rozporządzenia, tj. dla mężczyzn osiągnięcie wieku 60 lat, posiadanie okresu zatrudnienia w wysokości 25 lat, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczonymi do okresów zatrudnienia oraz legitymuje się 15 – letnim okresem zatrudnienia w warunkach szczególnych.

Należy przy tym zauważyć, że o tym czy praca był wykonywana w szczególnych warunkach decyduje nie stanowisko, lecz wykonywane czynności. Ustalenie zatem, jakie prace wnioskodawca faktycznie wykonywał, nie zaś nazwa zajmowanego stanowiska, przesądza o ewentualnym istnieniu przesłanek do przyznania dochodzonego świadczenia (z uzasadnienia wyroku SN z dnia 21.04.2004r., II UK 337/03).

Należy wskazać, że zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku z dnia 9 kwietnia 2009 r. (sygn. I UK 316/08, LEX nr 707858) w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe prowadzenie dowodu z zeznań świadków lub z przesłuchania stron nie podlega żadnym ograniczeniom. Nie może zatem ulegać wątpliwości, że pracownik albo ubezpieczony ubiegający się o świadczenie z ubezpieczenia społecznego może w postępowaniu przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych wszelkimi dowodami wykazywać okoliczności, od których zależą jego uprawnienia z tytułu ubezpieczenia - także wówczas, gdy z dokumentu wynika co innego (art. 473 k.p.c.). Należy wprawdzie stwierdzić, że okres zatrudnienia w szczególnych warunkach organ rentowy stwierdza na podstawie wystawianych przez zakład pracy świadectw pracy, jednakże pracownik nie może ponosić ujemnych konsekwencji za niedokładności w określaniu stanowisk pracy przez pracodawcę, albo braku wystawienia stosownych zaświadczeń, jeżeli w sposób niebudzący wątpliwości wykaże wykonywał pracę stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Sąd w toku postępowania zainicjowanego odwołaniem wnioskodawcy nie może zatem ograniczyć możliwości udowodnienia, że dana praca wykonywana była w szczególnych warunkach jedynie do świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawionych według ustalonego w przepisach wzorca, lecz powinien wszelkimi dostępnymi dowodami wskazanymi przez strony postępowania dokonać oceny czy praca była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w spornym okresie.

Należy zauważyć, że w niniejszej sprawie wnioskodawca K. L. udowodnił, że w okresie od 29 stycznia 1977 r. do 31 marca 1993 r. wykonywał pracę na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony w Wojewódzkim Zakładzie (...) i (...) w R.. Wnioskodawca udowodnił również, że świadczona przez niego praca była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Jako kierowca samochodu ciężarowego wnioskodawca kierował samochodami marki (...)wywrotka, (...)wywrotka oraz (...)o ładowności 10 ton.

W ramach zatrudnienia przewoził materiały budowlane w tym żwir, cegły czy piasek. Dowodami przesądzającymi wskazane wyżej ustalenia Sądu były nie tylko zeznania świadków J. C., T. D. oraz M. N. czy samego wnioskodawcy, ale także dokumentacja zawarta w aktach organu rentowego.

W tym miejscu należy wskazać, iż praca kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, którą świadczył wnioskodawca została określona w wykazie A, dziale VIII, pkt. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze - jako prace w transporcie i łączności, prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów.

Sąd zatem na podstawie niebudzących wątpliwości dowodów z zeznań świadków oraz wnioskodawcy, a także na podstawie dokumentacji zawartej w aktach organu rentowego przyjął, iż niesłuszne było stanowisko Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, że wnioskodawca nie legitymuje się wymaganym co najmniej 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach. Uwzględnienie bowiem spornego okresu zatrudnienia w Wojewódzkim Zakładzie (...) i (...) w R. od 29 stycznia 1977 r. do 31 marca 1993 r., pozwala na przyjęcie, że wnioskodawca posiada udowodniony co najmniej 15-letni staż pracy w szczególnych warunkach. Poczynione przez Sąd ustalenia bezsprzecznie pozwalają na przyjęcie, że w dacie wejścia w życie ustawy, tj. na dzień 1 stycznia 1999 r. wnioskodawca spełniał wymóg stażu zatrudnienia w szczególnych warunkach i ogólnego stażu ubezpieczeniowego. Należy zatem zauważyć, iż wnioskodawca spełnił wszystkie warunki do uzyskania prawa do emerytury od dnia złożenia wniosku tj. 14 sierpnia 2017 r.

Sąd Okręgowy pragnie również wskazać, że do zasad przyznawania i wypłacania świadczeń emerytalno-rentowych zastosowanie ma art. 118 ust. 1 ustawy emerytalnej, zgodnie, z którym, organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w terminie 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, przy czym w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego, za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego (ust. 1a). W niniejszej sprawie, jak wynika z poczynionych ustaleń faktycznych, niezbędnym dla wyjaśnienia okoliczności spornych w sprawie było przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadków i samego wnioskodawcy i dopiero tak zgromadzony materiał dowodowy pozwolił na wydanie rozstrzygnięcia, co powoduje, iż nie można uznać, iż organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Skutkiem powyższego Sąd uwzględnił odwołanie i stosownie do treści art. 47714 § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R., przyznając wnioskodawcy prawo do emerytury poczynając od dnia 14 sierpnia 2017 roku.

Orzeczenie o kosztach w punkcie II sentencji wyroku, znajduje postawę w art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zgodnie, z którymi strona przegrywająca sprawę zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). W przedmiotowej sprawie kosztami poniesionymi przez K. L. były koszty wynagrodzenia reprezentującego go w sprawie profesjonalnego pełnomocnika, które zgodnie z § 9 ust 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800), wynoszą 180 zł.